

شيخ الإسلام محمد بن عبد الوهاب

القواعد الأربع

بشرح سماح الشيخ عبد العزيز بن باز

Katër Rregullat

Shejhul-Islam Muhammed Ibën 'Abdil-Uehhab

Me komentet e dijetarit të madh

'Abdul-'Aziz Ibën Baz

Titulli origjinal i librit: القواعد الأربع

Titulli në shqip: “Katër Rregullat”

Autor: Muhammed Ibën ‘Abdil-Uehhab

Komentuesi: ‘Abdul-‘Aziiz Ibën Baz

Përkthyesi: Alban Malaj

Botuesi: www.selefi.org

Mail: radioselefi@gmail.com

Faqja e Internetit: www.selefi.org

ISBN:

Copyright © 2015

Çdo e drejtë e përshtatjes dhe e riprodhimit të këtij materiali i takon vetëm botuesit Selefi.org

Katër Rregullat

Shejkhul-Islam
Muhammed Ibën ‘Abdil-Uehhab

Parathënie:

Me Emrin e Allahut, të gjitha lavdet janë për Allahun, lavdërimet dhe shpëtimi i Allahut qofshin mbi të Dërguarin e Allahut, si dhe mbi Familjen e tij dhe Shokët e tij.

E më pas:

Këto janë katër rregullat për të cilat ka tërhequr vëmendjen autori – Allahu e mëshiroftë –, të cilat janë rregulla të rëndësishme.

Dhe kush arsyeton dhe i kupton ato mirë, ka për ta kuptuar fenë e mushrikëve (idhujtarëve) dhe ka për ta kuptuar fenë e Muslimanëve.

Dhe shumica e njerëzve nuk i kuptojnë këto rregulla, prandaj atyre iu

pështjelluan çështjet dhe adhuruan në vend të Allahut varret, të varrosurit në to, njerëzit e devotshëm, pemët dhe gurët, ndërkohë që ata mendojnë se janë në udhëzim, për shkak të injorancës së tyre për realitetin e Teuhidit dhe realitetin e Shirkut.

Dhe autori i këtyre parimeve është dijetari, Imami, Muhammed Ibën ‘Abdil-Uehhab – Allahu e mëshiroftë –, ripërtëritësi i simboleve të fshira të Islamit në këtë gadishull, në gjysmën e dytë të shekullit të dymbëdhjetë, i cili vdiq në vitin 1206 të hixhretit Pejgamberik.

Tha autori – Allahu e mëshiroftë –:

“Unë i lutem Allahut, Më Bujarit, Zotit të Arshit Madhështor, që të kujdeset për ty në këtë botë dhe në Botën Tjetër, që të të begatojë kudo që të jesh dhe të të bëjë prej atyre që janë falenderues kur u jepet, të duruar kur sprovohen, dhe që kërkojnë falje kur bëjnë gjynah, sepse me të vërtetë këto të treja janë shenja të lumturisë.”

***Shpjegimi i dietarit bujar, ‘Abdul-
‘Aziz Ibën Baz – Allahu e mëshiroftë –:***

Thotë autori – Allahu e mëshiroftë –:

“Unë i lutem Allahut, Më Bujarit, Zotit të Arshit Madhështor, që të kujdeset për ty në këtë botë dhe në Botën Tjetër, që të të begatojë kudo që të jesh dhe të të bëjë prej atyre që janë falenderues kur u jepet, të duruar kur sprovohen, dhe që kërkojnë falje kur bëjnë gjynah, sepse me të vërtetë këto të treja janë shenja të lumturisë.”

Pra, autori bashkon në këtë parathënien e tij, dhënien e dobisë me bërjen e du’asë për nxënësin, dhe kjo është prej këshillimit të singertë, që të lutesh për nxënësin që të ketë sukses dhe që t’i bësh dobi atij. Dhe s’ka dyshim se

nëse Allahu e pranon këtë du'a për nxënësin, ai ka për të qenë i lumtur.

Fjala e tij: "...dhe të të bëjë prej atyre që janë falenderues kur u jepet, të duruar kur sprovohen, dhe që kërkojnë falje kur bëjnë gjynah, sepse me të vërtetë këto të treja janë shenja të lumturisë."

Sepse këto tre cilësi janë shenja të lumturisë. Nëse Besimtari tregon kujdes për këto tre cilësi, atëherë e ka arritur lumturinë, sepse ai e falenderon Allahun për atë që Ai i ka dhënë, duke zbatuar urdhërat e Tij dhe duke braktisur ato që Ai ia ka ndaluar; dhe nëse bën gjynah kërkon falje dhe pendohet tek Allahu. Kështu është çështja e Besimtarit: nëse i jepet, falenderon, nëse sprovohet, duron dhe nëse bën gjynah, kërkon falje.

Prandaj thotë Pejgamberi – sal-
lAllahu 'alejhi ue sel-lem –:

عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، وَ لَيْسَ ذَلِكَ
لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَاءٌ شَكَرَ، فَكَانَ خَيْرًا
لَّهُ، وَ إِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَاءٌ صَبَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ.

“Është e çuditshme çështja e
Besimtarit, se me të vërtetë e gjithë çështja
e tij është mirësi (për të), e kjo nuk është
për askënd tjetër përveç Besimtarit: nëse i
vjen ndonjë begati, ai falenderon dhe kjo
është mirësi për të, dhe nëse e godet
ndonjë sprovë, ai bën durim dhe kjo është
mirësi për të.”¹

---

¹ E ka transmetuar Muslimi në Sahihun e tij,
nga hadithi i Suhejbit – radij-Allahu ‘anhu –,
në librin “ez-Zuhd uerr-Rrikaak”, tema “E
gjithë çështja e besimtarit është mirësi”,
hadithi nr. (2999).

Kjo është detyra që ka Besimtari, që të falenderojë Allahun kur është në mirësi dhe begati, në shëndet dhe mirëqënie, për mirësinë e Islamit, për mirësinë e fëmijëve, për mirësinë e pasurisë etj., pra ai duhet ta falenderojë Allahun për ato mirësi duke iu bindur urdhërit të Tij dhe duke braktisur gjërat që Ai ia ka ndaluar.

Ky pra është falenderimi, sikurse ka thënë i Lartësuari:

﴿اعْمَلُواْ ءَالَ دَاوُدَ شُكْرًا﴾

“O familje e Dauudit, bëni falenderime (për Allahun)!”²

Domethënë: t’u bindet urdhërave të Tij, të qëndrojë larg nga gjërat që Ai ia ka ndaluar, t’i shpenzojë mirësitë në bindje

---

² Sebe’e, 13.

ndaj Allahut – *SubhaneHu ue Te'ala* –, dhe kur i bien fatkeqësitë si sëmundja, vdekja e djalit apo të afërmit etj., ai duron dhe shpreson shpërblim, nuk pikëllohet, por e mban veten, nuk godet faqet, nuk i shqyen xhepat, nuk bën thirrje të Xhahilijetit, nuk thotë fjalë të pista, por e mban veten dhe duron, si dhe kur bën gjynahe, nxiton që të bëjë teube dhe të kërkojë falje.

Tha autori – Allahu e mëshiroftë –:

“Dije – Allahu të udhëzoftë në bindjen ndaj Tij – se “*el-Hanifijjeh*” është feja e Ibrahimit. Ajo është që ti ta adhurosh Allahun të vetëm, duke e bërë adhurimin të pastër vetëm për Të. Ai i urdhëroi të gjithë njerëzit me këtë dhe i krijoi ata për këtë, sikurse ka thënë i Lartësuari:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

“Dhe Unë nuk i kam krijuar xhinët dhe njerëzit përveçse që ata të më adhurojnë Mua të vetëm.”³

Kur ta mësosh që Allahu të ka krijuar për ta adhuruar Atë, atëherë dije se

---

³ Edh-Dharijat, 56.

adhurimi nuk quhet adhurim nëse nuk shoqërohet me Teuhid ashtu sikurse namazi nuk quhet namaz nëse nuk shoqërohet me pastrimin e kërkuar (*et-tahaarah*).

Dhe nëse shirku futet në adhurim, adhurimi priset, ashtu siç priset pastërtia nëse hyn në të papastërtia.

Dhe nëse e mësove që shirku kur futet në adhurim e prish atë, i asgjëson të gjitha veprat dhe bërësi i shirkut do të jetë përjetësisht në Zjarr, atëherë do të kuptosh se gjëja më e rëndësishme që e ke për detyrë, është që ta njohësh këtë çështje, në mënyrë që Allahu të të shpëtojë nga kjo rrjetë, e cila është: të bërit shirk Allahut, gjë për të cilën Allahu i Lartësuar ka thënë:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا

دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾

**“Me të vërtetë, Allahu nuk fal që t’i
bësh shirk Atij, dhe Ai ia fal çdokujt që
Ai dëshiron, të tjerat përveç kësaj.”⁴**

Dhe kjo arrihet me njohjen e katër
rregullave, të cilat i ka përmendur Allahu
i Lartësuar në Librin e Tij.”

---

⁴ En-Nisaa`, 116.

***Shpjegimi i dietarit bujar, ‘Abdul-
‘Aziz Ibën Baz – Allahu e mëshiroftë –:***

Pra, nëse Besimtari e mësoi që Teuhidit nëse i hyn shirku, ai prishet, ashtu siç prishet pastërtia nëse ndodh ndonjë papastërti trupore, atëherë ai do të mësojë se gjëja më e rëndësishme që ai e ka për detyrë që ta mësojë është Teuhidi ashtu siç është ai në realitet, si dhe të mësojë shirkun ashtu siç është ai në realitet, në mënyrë që të mos bjerë në shirk dhe t’i asgjësohet, Teuhidi, Feja dhe Islami i tij.

Sepse Teuhidi është Feja e Allahut, ai është Islami, ai është udhëzimi, prandaj nëse bën ndonjë prej llojeve të shirkut, ky Islam asgjësohet, kjo Fe bëhet e pavlerë, si për shembull t’u lutesh të vdekurve dhe të kërkosh ndihmë nga ata, ose të shash fenë, ose të shash Allahun,

ose të shash të Dërguarin – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* –, ose të tallesh me Allahun, me të Dërguarin – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – dhe të tallesh me fenë, të lësh atë që ta ka obliguar Allahu dhe ta bësh hallall me besim atë gjë që Allahu e ka bërë harram dhe që njihet patjetër në këtë fe, siç është zinaja dhe gjërat e tjera si ajo.

Pra, nëse ai vjen me ndonjë gjë prej këtyre anuluesve, Islami i tij do të asgjësohet, njësoj si ai që bën ndonjë prej anuluesve të pastërtisë, siç janë dalja e gazrave, urinimi apo kryerja e nevojës, atij i priset pastërtia. Kështu është edhe Teuhidi dhe Islami i tij; nëse gjendet tek ai ndonjë anulues, ky Teuhid dhe ky Islam i tij priset, njësoj si muslimani që shan Allahun dhe fenë dhe tallet me të, ai ka bërë kufër, derisa të pendohet. Po kështu është edhe ai që shan Allahun, ka

bërë kufër, e nëse mohon obligueshmërinë e namazit, ka bërë kufër, kush mohon që zinaja është haram, ka bërë kufër, kush kërkon ndihmë nga të vdekurit dhe zotohet në ata, ka bërë kufër.

Kështu pra, anuluesit e Islamit e prishin atë, ashtu sikurse anuluesit e pastërtisë e bëjnë pastërtinë të pavlerë.

Prej atyre gjërave që të qartësojnë dhe të shpjegojnë realitetin e fesë, është mësimi i këtyre rregullave të cilat kanë ardhur në Librin e Allahut. Prandaj, nëse studion dhe mediton në to, çështja do të të bëhet akoma më e qartë.

Tha autori – Allahu e mëshiroftë –:

Rregulli i Parë:

Se mosbesimtarët të cilët i luftoi i Dërguari i Allahut – *sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem* – e pohonin që Allahu i Lartësuar është Krijuesi dhe Sistemuesi i të gjitha çështjeve, por kjo nuk i futi ata në Islam.

Dhe argument për këtë është Fjala e të Lartësuarit:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ
يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ
الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

“Thuaj: Kush ju sjell furnizim nga qielli dhe nga toka dhe kush është Zotëruesi i të dëgjuarit dhe të shikuarit? Dhe kush e nxjerr të gjallën nga e vdekura dhe të vdekurën nga e gjalla? Dhe kush është Rregulluesi i të gjitha çështjeve? Ata do të thonë: “Allahu.” Thuaju: A nuk po frikësoheni atëherë (nga Ndëshkimi i Allahut, ngaqë i bëni shok Atij në adhurim)?”⁵

---

⁵ Junus, 31.

***Shpjegimi i dijetarit bujar, ‘Abdul-
‘Aziz Ibën Baz – Allahu e mëshiroftë –:***

Rregulli i parë është që ta dish se mosbesimtarët të cilët i luftoi i Dërguari – *sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem* – dhe Sahabët – *radij-Allahu ‘anhum* – e pohonin Teuhidin Rububijeh: ata e pohonin që Allahu është Krijuesi dhe Furnizuesi i tyre dhe Sistemuesi i çështjeve të tyre, dhe nuk kishin asnjë dyshim tek kjo, kurse injorantët e Muslimanëve sot mendojnë se pohimi i këtij Teuhidi (Rrububijeh) mjafton; nëse pohon që Allahu është Krijuesi dhe Furnizuesi dhe se Ai është Zoti i tij, kjo mjafton (sipas tyre).

Mirëpo kjo është nga injoranca, se kështu atëherë mushrikët dalin më të ditur se këta. Nëse ndonjëri prej tyre e pohon Rububijen dhe thotë:

“Allahu është Zoti im, është Krijuesi im dhe Furnizuesi im”, ai beson se kjo mjafton. Jo! Kjo nuk mjafton.

Pra, mushrikët e pohuan atë, sikurse ka thënë i Lartësuari:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِهِمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾

“Nëse i pyet ata se kush i ka krijuar, me siguri që ata do të thonë: “Allahu!””⁶

Dhe Ai thotë:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾

---

⁶ Ez-Zukhruf, 87.

“Nëse ti i pyet ata se kush i ka krijuar qiejt dhe Tokën dhe kush i ka nënshtruar Diellin e Hënën, me siguri që ata do të të thonë: “Allahu!””⁷

Pra, mushrikët e pohojnë këtë. Ka thënë i Lartësuari: “**Thuaj**”, domethënë thuaj o Muhamed:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ
يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ
الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

“Thuaj: Kush ju sjell furnizim nga qielli dhe nga toka dhe kush është Zotëruesi i të dëgjuarit dhe të

---

⁷ El-Ankebut, 61.

shikuarit? Dhe kush e nxjerr të gjallën nga e vdekura dhe të vdekurën nga e gjalla? Dhe kush është Rregulluesi i të gjitha çështjeve? Ata do të thonë: “Allahu.” Thuaju: A nuk po frikësoheni atëherë (nga Ndëshkimi i Allahut, ngaqë i bëni shok Atij në adhurim)?”⁸

Përderisa ju i dini këto, a nuk po frikësoheni që po i bëni shirk Allahut, kështu që të ktheheni në Teuhidin e vërtetë? Ata pra, i dinë këto çështje dhe i pohojnë ato për Allahun, por megjithatë ata nuk u bënë muslimanë dhe ajo që pohonin nuk u bëri dobi, prandaj ata i luftoi Pejgamberi – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* –, sepse ata nuk e veçuan Allahun me adhurim, por i bënë shok Allahut: Latin, ‘Uzan, Menatin dhe idhujt e tjerë të shumtë që kishin ata.

---

⁸ Junus, 31.

Pra, Teuhidi është që adhurimi t'i kushtohet Allahut të Vetëm, që të besohet se Ai i Vetëm e meriton adhurimin dhe askush tjetër pos Atij. Prej atyre gjërave që ta bëjnë më të qartë këtë është fjala që thonë mushrikët:

“Ne nuk iu lutëm atyre dhe nuk iu drejtoheshim atyre, vetëm se për të kërkuar afrimin dhe ndërmjetësimin.” – siç do të vijë në rregullin e dytë.

Tha autori – Allahu e mëshiroftë –:

Rregulli i Dytë:

Se mosbesimtarët thonë: “Ne nuk u lutemi dhe nuk u drejtohem atyre veçse që të kërkojmë afrim dhe ndërmjetësim (tek Allahu).” Dhe argument për ndalimin e kërimit të afrimit nga të vdekurit dhe idhujt është Fjala e të Lartësuarit:

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾

“Dhe ata që marrin për eulija (mbrojtës e ndihmues) të tjerë në vend të Allahut (thonë): “Ne nuk i adhurojmë ata, përveçse që të na afrojnë tek Allahu.” Padyshim që Allahu do të gjykojë mes tyre në lidhje me atë për çfarë patën mosmarrëveshje mes tyre. Vërtet, Allahu nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar dhe mosbesimtar.”⁹

Dhe argumenti që hedh poshtë kërkimin e ndërmjetësimit (nga të vdekurit dhe idhujt) është Fjala e të Lartësuarit:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ

وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ

اللَّهِ﴾

---

⁹ Ez-Zumer, 3.

“Dhe ata adhurojnë në vend të Allahut atë ç’ka s’i dëmton dhe as iu bën dobi, dhe thonë: “Këta janë ndërmjetësuesit tanë tek Allahu.””¹⁰

Ndërmjetësimi është dy llojesh:

Ndërmjetësimi i ndaluar dhe ndërmjetësimi i lejuar.

Ndërmjetësimi i ndaluar është ai i cili kërkohet nga të tjerë përveç Allahut, për gjëra që vetëm Allahu ka fuqi t’i bëjë.

Dhe argument është Fjala e të Lartësuarit:

---

¹⁰ Junus, 18.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن
 قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا
 شَفَعَةً ۖ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

“O ju që besoni! Shpenzoni nga ajo me të cilën Ne ju kemi furnizuar, para se të vijë një Ditë kur nuk do të ketë as marrëveshje, as shoqëri dhe as ndërmjetësim. E mosbesimtarët janë Dhalimunë (idhujtarë, zullumqarë, keqbërës).”¹¹

Kurse ndërmjetësimi i pranuar është ai që kërkohet nga Allahu ndërsa ndërmjetësuesi është i nderuar me ndërmjetësimin, kurse ai për të cilin ndërmjetësohet është person, me veprat dhe fjalët e të cilit Allahu është i

---

¹¹ El-Bekarah, 254.

Kënaqur, pasi që Ai jep leje, sikurse ka
thënë i Lartësuari:

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾

**“E kush është ai që mund të
ndërmjetësojë tek Ai, përveçse me
Lejen e Tij?”¹²**

---

¹² El-Bekarah, 255.

***Shpjegimi i dietarit bujar, ‘Abdul-
‘Aziz Ibën Baz – Allahu e mëshiroftë –:***

Domethënë: (mosbesimtarët thonë) ne nuk kishim për qëllim që ata (idhujt) krijojnë apo furnizojnë apo që i sistemojnë çështjet apo që i japin jetë të vdekurve, jo, jo. Ne nuk kishim për qëllim këtë. Ne e dimë që të gjitha këto janë vetëm të Allahut – ‘Azze ue Xhel-le – , mirëpo ne iu drejtuam atyre, që ata të ndërmjetësojnë për ne dhe që të na afrojnë tek Allahu, sepse ata janë më të mirë se ne, janë njerëz fetarë, kanë qenë të bindur dhe me vepra të mira. Prandaj i adhurojmë dhe u lutemi dhe u kërkojmë ndihmë, që ata të na afrojnë tek Allahu dhe që të ndërmjetësojnë për ne, sepse ata janë më të mirë se ne dhe kanë më shumë pozitë se ne. Sikurse ka thënë Allahu – Xhel-le ue ‘Alaa – për ta në Kur’an në suren Zumer:

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا

نَعْبُدُهُمْ

إِلَّا لِيُقَرَّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾

“Dhe ata që marrin për eulija (mbrojtës e ndihmues) të tjerë në vend të Allahut (thonë): “Ne nuk i adhurojmë ata, përveçse që të na afrojnë tek Allahu.””¹³

Domethënë: ata thonë “ne nuk i adhurojmë ata”, pra Pejgamberët dhe njerëzit e devotshëm, vetëm se, që ata të na afrojnë tek Allahu. Domethënë, ne nuk i adhuroam ata, se ata krijojnë apo

---

¹³ Ez-Zumer, 31.

furnizojnë. Jo! Por, ngaqë ata të afrojnë
tek Allahu. Ka thënë i Lartësuari:

﴿إِنَّ اللَّهَ تَحَكُّمٌ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِبٌ
كَفَّارٌ﴾

“Padyshim që Allahu do të gjykojë
mes tyre në lidhje me atë për çfarë
patën mosmarrëveshje. Vërtet, Allahu
nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar
dhe mosbesimtar.”¹⁴

Allahu i quajti ata në këtë ajet
“gënjeshtarë e mosbesimtarë”.

Kjo tregon se adhurimi që u bënin
atyre me qëllim që të kërkonin afrimin,

---

¹⁴ Ez-Zumer, 3.

është prej kufrit, edhe pse nuk thonin që ata krijonin dhe furnizonin. Nëse iu luten atyre dhe kërkojnë ndihmë prej tyre dhe zotohen në ta dhe bëjnë kurban për ta, me qëllim që të arrijnë afrimin dhe ndërmjetësimin e tyre, ky pikërisht është kufri që bënin mushrikët e parë. Prandaj Allahu i quajti ata gënjeshtarë e mosbesimtarë. Domethënë, ata gënjen me pretendimin e tyre, se ata (idhujt) i afrojnë tek Allahu dhe bëjnë kufër me këtë.

Thotë Ai që është i Përsosur nga çdo e metë:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ
وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعُونَا عِنْدَ
اللَّهِ﴾

“Ata adhurojnë në vend të Allahut atë që as nuk u bën dëm, as nuk u sjell dobi dhe thonë: “Këta janë ndërmjetësit tanë tek Allahu.””¹⁵

Pra, ata e pohuan që të adhuruarit e tyre nuk të bëjnë dobi e as dëm, por megjithatë thonë se ata ndërmjetësojnë për ta. Pra, ata e pohojnë këtë, kurse Allahu – *Xhel-le ue ‘Alaa* – thotë:

﴿مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾

“Për zullumqarët nuk ka asnjë mik të afërt dhe as ndërmjetësues të pranueshëm.”¹⁶

---

¹⁵ Junus, 18.

¹⁶ Gafir, 18.

Dhe ky shirk e anulloi arritjen e ndërmjetësimit për ta dhe ai nuk u bëri dobi atyre, përkundrazi i dëmtoi.

Kurse, ajo që u bën dobi atyre është, që të pendohen tek Allahu dhe të jenë të palëkundur në Teuhid, që ta adhurojnë Allahun të Vetëm dhe të heqin dorë nga të bërit shirk Atij. Kjo është ajo që u bën dobi atyre: që ta veçojnë Allahun (me adhurim), sikurse është edhe kuptimi i fjalës “**La ilahe il-lAllah**”.

Domethënë: që ta veçojnë Allahun me adhurim: me du'anë, me frikën, me shpresën, me kurbanin, me zotimin, që të gjitha të jenë vetëm për Allahun, e të mos i shoqërojnë Allahut askënd (në adhurim), as ndonjë profet të dërguar, as ndonjë melek të afërt tek Allahu, as ndonjë xhin e asgjë tjetër. Kjo është feja e Allahut.

Pra, mushrikët, ata të cilët i luftoi Pejgamberi – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* –, vepruan të tilla vepra, domethënë ia kushtuan adhurimin të tjerëve në vend të Allahut. Kurse Teuhidi, Feja dhe Islami është që t'i kushtohet adhurimi Allahut të vetëm dhe askujt tjetër pos Atij.

Edhe nëse dikush pretendon se ai (i adhuruari i tij) nuk krijon, nuk furnizon, përderisa ai i kushtoi atij adhurimin, ka bërë kufër, edhe nëqoftëse beson se ai i adhuruar nuk krijon dhe nuk furnizon. Sepse mushrikët e besonin këtë dhe e dinin që të adhuruarit e tyre nuk krijojnë dhe nuk furnizojnë, por ata janë nevojtarë dhe robër (të Allahut), e megjithatë Allahu nuk i justifikoi ata me këtë gjë, përkundrazi, Ai i shpalli ata qafira ngaqë e kërkuan ndërmjetësimin nga të tjerë në vend të Allahut dhe u

kushtuan atyre adhurime për të kërkuar ndërmjetësimin.

Kështu që, thelbi i diskutimit është se du'aja (lutja) e tyre drejtuar të tjerëve në vend të Allahut, kërkitimi i ndihmës nga të tjerët në vend të Allahut dhe kushtimi i disa adhurimeve të tjerëve në vend të Allahut, e bëjnë robin mushrik, edhe nëse ai e pohon që Allahu është Krijuesi, Furnizuesi dhe Sistemuesi i të gjitha çështjeve..., etj., edhe nëse e pohon që të adhuruarit e tyre nuk të bëjnë as dobi e as dëm, porse ai do vetëm ndërmjetësimin e tyre ose kërkon që ata ta afrojnë (tek Allahu).

Pra, kjo nuk e shpëton atë nga shirku.

Atëherë, ai që adhuron Bedeuiun apo që adhuron Abdul-Kadir Xhejlanin apo që adhuron të Dërguarin – *sal-lAllahu*

'alejhi ue sel-lem – apo që adhuron ndonjë gur apo xhin, e pastaj thotë:

“Unë besoj se ai (që po adhuroj) më afron (tek Allahu), dhe nuk besoj se ai krijon apo furnizon”, atij duhet t'i sqarohet se ky është shirku i madh dhe se kjo është feja që ndiqnin mushrikët.

Thotë Allahu i Lartësuar për ta:

﴿مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾

“Ne nuk i adhurojmë ata përveçse që të na afrojnë tek Allahu.”¹⁷

Andaj, ai e ka detyrë që të ruhet nga kjo fe, domethënë nga feja e mushrikëve, duke bërë teube të sinqertë dhe duke u shkëputur totalisht nga shirku, si dhe

---

¹⁷ Ez-Zumer, 3.

duke i mësuar vëllezërit dhe të afërmit e tij dhe njerëzit e shtëpisë së tij që nuk e kanë kuptuar këtë, si dhe të angazhohet dhe të jetë aktiv në përcjelljen e da'uetit dhe të përkujdeset që t'ua bëjë atyre të kuptueshme, se fjala e tyre:

“Që të adhuroarit që ata adhurojnë, i afrojnë tek Allahu” dhe se nuk kanë për qëllim që ata (idhujt) të bëjnë dobi apo dëm, por kanë për qëllim ndërmjetësimin dhe afrimin e tyre (tek Allahu), pikërisht ky është shirku i madh.

Përderisa qëllimi i tyre ishte afrimi dhe ndërmjetësimi i tyre tek Allahu dhe për këtë arsye i kushtuan atyre adhurimin, pikërisht ky është shirku i madh.

Tha autori – Allahu e mëshiroftë –:

Rregulli i tretë

Se Pejgamberi hasi njerëz që ndryshonin nga njëri-tjetri në adhurimin që bënin. Mes tyre kishte njerëz që adhuronin melaiket, disa adhuronin profetët dhe njerëzit e mirë dhe të tjerë adhuronin gurët, pemët, diellin dhe hënën. I Dërguari i Allahut – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – i luftoi ata dhe nuk bëri dallim midis tyre.

Dhe argument për këtë është Fjala e të Lartësuarit:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

ط
لِلَّهِ

“Dhe luftoji ata derisa të mos mbetet më Fitne (mosbesim dhe adhurim i të tjerëve bashkë me Allahun) dhe e gjithë feja (adhurimi) të jetë për Allahun (të Vetëm).”¹⁸

Dhe argument që dielli dhe hëna (janë adhuruar) është Fjala e të Lartësuarit:

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ

“Dhe prej shenjave të Tij janë dita dhe nata, dielli dhe hëna. Mos i bini në sexhde diellit apo hënës.”¹⁹

Dhe argument që melaiket (janë adhuruar) është Fjala e të Lartësuarit:

---

¹⁸ El-Bekarah, 193.

¹⁹ Fussilet, 37.

﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ

أَرْبَابًا﴾

“As nuk do t’ju urdhëronte që të merrnit melaiket (ëngjëjt) dhe profetët për zota (të adhuruar).”²⁰

Dhe argument që profetët (janë adhuruar) është Fjala e të Lartësuarit:

---

²⁰ Aali-Imran, 80.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Ibën Kethiri – *rahimehullah* – në komentimin e këtij fragmenti të ajetit: **“As nuk do t’ju urdhëronte që të merrnit melaiket (ëngjëjt) dhe profetët për zota (të adhuruar).”** – “Domethënë: as nuk do t’ju urdhëronte që të adhuronit dikë tjetër pos Allahut, as ndonjë profet të dërguar dhe as ndonjë melek të afërt (tek Allahu).”

﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَٰعِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ ۖ أَأَنْتَ قُلْتَ
 لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيٰ إِلَٰهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ قَالَ
 سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي
 بِحَقٍّ ۚ إِن كُنْتَ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۚ تَعْلَمُ مَا فِي
 نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ
 الْغُيُوبِ ۝

“Dhe kur Allahu të thotë (në Ditën e
 Ringjalljes): O ‘Isa, biri i Merjemes! A
 mos u the ti njerëzve: “Adhuromëni
 mua dhe nënën time si dy të adhuruar
 përkrah Allahut.” Ai (‘Isa) do të thotë:
 “I pastër je Ti! Si mund ta thoja një gjë
 të tillë kur nuk kisha aspak të drejtë
 (për ta thënë). Sikur unë ta kisha thënë
 një gjë të tillë, Ti me siguri do ta dije.
 Ti e di se çfarë ka brenda meje edhe pse

unë nuk di asgjë se çfarë ka në Ty.
Vërtet, Ti je i Gjithëditur për atë që
është e fshehtë.”²¹

Dhe argument që njerëzit e mirë (janë
adhuruar) është Fjala e të Lartësuarit:

﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ
رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ
وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ﴾

“Ata të cilëve u luten, duan për vetet
e tyre rrugë për t’u afruar tek Zoti i
tyre, se kush prej tyre do të jetë më i
afërti dhe ata shpresojnë për Mëshirën
e Tij dhe i frikësohen Ndëshkimit të
Tij.”²²

---

²¹ El-Ma`ideh, 116.

²² El-Israa`, 57.

Dhe argument që gurët dhe pemët
(janë adhuruar) është Fjala e të
Lartësuarit:

﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۖ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ
الْأُخْرَىٰ﴾

“A nuk po e shikoni ju Latin, ‘Uza-n
dhe tjetrin, Menatin, që është i treti (të
cilët ju po i adhuron)?”²³

---

²³ En-Nexhm, 19-20.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Shejkh
‘Abdur-Rahman Ibën Nasir es-Sa’dij –
rahimehullah – në komentimin e këtij ajeti:
“I Lartësuari pasi përmendi që Muhamedi –
sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem – erdhi me
Udhëzimin, me Fenë e Hakut dhe me
urdhërin për adhurimin e Allahut me
Teuhid, Ai përmendi kotësinë e adhurimit

që ata ua kushtonin (idhujve) që nuk kanë asnjë gjë nga cilësitë e përsosmërisë dhe as të bëjnë dobi dhe as të dëmtojnë, porse ato janë veçse emra të zbrazta nga çdo kuptim, me të cilat i quajtën mushrikët dhe baballarët e tyre injorantë e të devijuar. Ata shpikën për idhujt emra të kotë, të cilat nuk i meritonin, kështu mashtruan me to vetet e tyre dhe njerëzit e tjerë të devijuar si puna e tyre. Pra, të adhuruarit që janë në këtë gjendje nuk meritojnë asnjë grimcë prej adhurimit. Këto emra me të cilat i quajtën idhujt, ata pretenduan se janë nxjerrë nga cilësitë që kanë ato: kështu e quajtën Latin nga *el-Ilah*, Ai që e meriton adhurimin; ‘Uza nga emri *el-‘Azijz*; Menati nga *el-Mennan*, duke devijuar rëndë nga Emrat e Allahut dhe duke i bërë shirk Atij! Pra, këto emra janë të zbrazta nga kuptimi, sepse çdokush që ka sadopak logjikë e di se sa të pavërteta janë këto cilësi tek ato idhuj.” [*Tejsiir el-Keriim err-Rrahman fij Tefsiir Kelami el-Mennan*, fq.975]

Dhe hadithi i Ebu Uakid el-Lejthit –
radij-Allahu ‘anhu – i cili ka thënë:

خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ – صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ – إِلَى حُنَيْنٍ،
وَ نَحْنُ حَدَثَاءُ عَهْدٍ بِكُفْرٍ، وَ لِلْمُشْرِكِينَ سِدْرَةٌ يَعْكُفُونَ
عِنْدَهَا وَ يَنْوِطُونَ بِهَا أَسْلِحَتَهُمْ، يُقَالُ لَهَا: ذَاتُ أَنْوَاتٍ،
فَمَرَرْنَا بِسِدْرَةٍ، فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ! اجْعَلْ لَنَا ذَاتَ
أَنْوَاتٍ، كَمَا لَهُمْ ذَاتُ (أَنْوَاتٍ).

“U nisëm për në Hunejn me
Pejgamberin – sal-lAllahu 'alejhi ue sel-
lem – dhe ne sapo e kishim braktisur
mosbesimin (kufrin).²⁴ Mushrikët kishin
një pemë të cilës i përkushtoheshin dhe

---

²⁴ Fjala “*hudethaau ‘ahdin bi-kufër*” do të
thotë ishin afër me kohën kur qenë në kufër,
kur kishin dalë nga ai dhe kishin hyrë në
Islam, dhe se feja akoma nuk ishte rrënjosur
në zemrat e tyre. Shiko librin “*en-Nihajeh fij
Gariib el-Hadiith uel-Ether*” të Ibnul-Ethir,
lënda “*hadethe*”, kapitulli “*el-haa me’a ed-
daal*” (fq.192), botimi i Daar Ibnul-Xheuzij
në Rrijad, botimi i dytë, viti 1425 hixhrij.

*varnin*²⁵ në të armët e tyre, të cilën e quanin *Dhatu-Enuat*.²⁶ Kaluam pranë një peme të tillë dhe thamë: O i Dërguari i Allahut, na cakto edhe neve një *Dhatu-Enuat* siç e kanë ata *Dhatu-Enuat*in e tyre.”²⁷ [Hadithi i njohur]

---

²⁵ Fjala “*jenutuune*” do të thonë i varnin në të armët e tyre për të kërkuar bereqet prej saj dhe si madhërim për të.

²⁶ *Dhatu-Enuat* është emri i vetë pemës që kishin mushrikët dhe i varnin në të armët e tyre. Shiko librin “*en-Nihajeh fij Gariib el-Hadiith uel-Ether*” të Ibnul-Ethir, kapitulli “*en-nuun me'al-uau*”, lënda “*neueta*” (fq.946).

²⁷ Transmetuar nga Tirmidhiu në kapitujt e fitneve nga i Dërguari i Allahut – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* –, kapitulli “Çfarë ka ardhur në lidhje me: nuk ka dyshim që ju do të ndiqni rrugët e atyre që ishin përpara jush”, hadithi nr. (2180), dhe tha se hadithi është Hasen Sahih; Ahmedi në *Musnedin* e tij (5/218) dhe Ibën Hibbani në *Sahihun* e tij,

Rregulli i katërt

Se mushrikët e kohës sonë janë më të këqinj në shirkun e tyre sesa mushrikët që erdhën para tyre. Kjo, sepse ata që erdhën para tyre bënë shirk gjatë kohëve të rehatisë dhe e bënë adhurimin të pastër për Allahun gjatë kohëve të vështira.

Megjithatë, shirku i mushrikëve të kohës sonë është i vazhdueshëm, si në rehati ashtu dhe në vështirësi. Argument është Fjala e të Lartësuarit:

﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِّ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ

الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾

---

në librin *et-Tariikh*, me numër (6667). Kurse Ebu Uakid e ka emrin el-Harith Ibën ‘Auf.

“Dhe kur ata hipin në anije, e lusin Allahun duke e bërë besimin e tyre të pastër vetëm për Të, po kur Ai i sjell ata shëndoshë e mirë në tokë, ç’të shohësh! Ata shoqërojnë të tjerët me Allahun në adhurim.”²⁸

Mbaroi.

Allahu dhëntë lavdërime dhe paqe për Pejgamberin tonë, Muhamedin, si dhe për Familjen e tij dhe Shokët e tij.

---

²⁸ El-Ankebut, 65.

***Shpjegimi i dietarit bujar, ‘Abdul-
‘Aziz Ibën Baz – Allahu e mëshiroftë –:***

Rregulli i tretë dhe i katërt është: se Pejgamberi – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – erdhi tek njerëz që ndryshonin nga njëri-tjetri në adhurimin që bënin. Pastaj (autori) përmendi rregullin e fundit nga katër rregullat, të cilat kush i arsyeton dhe i kupton ato mirë, e ka kuptuar fenë e mushrikëve dhe e ka kuptuar fenë e Muslimanëve dhe e ka mësuar dallimin midis atyre të dyjave. Ato janë rregulla të rëndësishme dhe të qarta. Autori – Allahu e mëshiroftë – ka qartësuar në to realitetin e shirkut dhe realitetin e gjendjes së mushrikëve dhe ka qartësuar realitetin e thirrjes dhe udhëzimit të Pejgamberit – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – dhe mesazhit me të cilin e dërgoi Allahu.

Kështu që, kush i kupton këto katër rregulla, ashtu siç duhet, e ka mësuar fenë e mushrikëve me dije të sigurtë dhe e ka mësuar fenë e të Dërguarit me dije të sigurtë.

U përmend në sqarimin e **Rregullit të Parë**, se mushrikët e pohonin Teuhidin Rububijeh dhe se ata nuk e mohonin që Allahu është Krijuesi, Furnizuesi, Sistemuesi, Dhënësi i jetës dhe i vdekjes dhe Furnizuesi i robërve. Ata i dinin këto, prandaj i pohuan kur u pyetën:

﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾

“Nëse i pyet ata kush i krijoi, ata padyshim që do të thonë: Allahu!”²⁹

Siç u përmend më përpara:

---

²⁹ Ez-Zukhruf, 87.

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ
 يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
 الْمَمِيتِ وَيُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ
 الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

“Thuaj: Kush ju sjell furnizim nga
 qielli dhe nga toka dhe kush është
 Zotëruesi i të dëgjuarit dhe të
 shikuarit? Dhe kush e nxjerr të gjallën
 nga e vdekura dhe të vdekurën nga e
 gjalla? Dhe kush është Rregulluesi i të
 gjitha çështjeve? Ata do të thonë:
 “Allahu.” Thuaju: A nuk po frikësoheni
 atëherë (nga Ndëshkimi i Allahut, ngaqë
 i bëni shok Atij në adhurim)?”³⁰

---

³⁰ Junus, 31.

Dhe ai sqaroi në **Rregullin e Dytë** se ata thonë: “Ne nuk iu lutemi atyre dhe nuk iu drejtohem atyre veçse që të kërkojmë afrimin dhe ndërmjetësimin.”

Domethënë: ata nuk iu drejtuan atyre duke besuar që ata krijojnë apo furnizojnë, jo.

Ata e dinë që Krijuesi dhe Furnizuesi është Allahu, mirëpo ata i adhuruan duke shpresuar ndërmjetësimin dhe afrimin e tyre, që ata t'i afronin tek Allahu.

Thotë Allahu i Lartësuar duke përcjellë atë që thanë gjuhët e tyre:

﴿ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ﴾

**“Ne nuk i adhurojmë ata përveçse që
të na afrojnë tek Allahu.”³¹**

﴿وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ﴾

**“Dhe ata thonë: “Ata janë
ndërmjetësuesit tanë tek Allahu.”³²**

Pikërisht ky është shirku i tyre. Ata thonë: ne iu lutëm atyre dhe iu drejtuam atyre që të na afrojnë tek Allahu, që të ndërmjetësojnë për ne tek Allahu, dhe Allahu – *SubhaneHu ue Te’ala* – është Furnizuesi dhe Krijuesi.

Kurse shirku i mushrikëve të mëvonshëm është i përhershëm, kur janë në rehati dhe kur janë në vështirësi, me pejgamberët e me të tjerë veç tyre.

---

³¹ Ez-Zumer, 3.

³² Junus, 18.

E ndonjëri prej tyre madje bën shirk edhe në Rububijeh dhe beson se disa dijetarë dhe disa njerëz të devotshëm kanë kontroll mbi universin dhe mbi lëvizjet e njerëzve. Kjo është nga marrëzia e mendjeve dhe devijimi i intelektëve, kështu që u bënë më të marrë e më të trashë se mushrikët e hershëm, dhe shirku i tyre është më i madh se shirku i mushrikëve të hershëm.

U përmend ndërmjetësimi më përpara me detaje dhe se ndërmjetësimi është dy llojesh:

Ndërmjetësimi i kënaqshëm (i lejuar), që është ai të cilin e ka lejuar Allahu dhe është i Kënaqur me të, siç është ndërmjetësimi i Pejgamberit – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – për ata të cilët presin të gjykohen, derisa të gjykohet mes tyre me Lejen e Allahut të Përsosur

nga çdo e metë, si dhe ndërmjetësimi i tij për njerëzit e Teuhidit, derisa të hyjnë në Xhenet me Lejen dhe Kënaqësinë e Allahut – *SubhaneHu ue Te’ala*.³³

Dhe ndërmjetësimi i pavlerë (i ndaluar), që është ai të cilin e kërkojnë mushrikët nga të tjerë në vend të Allahut, e kërkojnë nga pejgamberët apo nga njerëzit e devotshëm apo nga melaiket apo nga pemët dhe gurët.

---

³³ Kjo është një pjesë nga hadithi i gjatë e i famshëm i ndërmjetësimit, transmetuar nga Bukhari dhe Muslimi, nga Enesi – *radij-Allahu ‘anhu* –: e ka transmetuar Bukhari në librin e Teuhidit, kapitulli: “*Fjala e Zotit të Madhëruar e të Lartësuar Ditën e Kijametit, me Pejgamberët dhe të tjerët*”, me numër (7510), dhe Muslimi në librin e Imanit, kapitulli: “*Banorët e Xhenetit me gradën më të ulët në të*”, me numër (193).

Ky është ndërmjetësimi i pavlerë, për të cilin ka thënë Allahu i Lartësuar:

﴿فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ﴾

“Dhe atyre nuk u bën dobi ndërmjetësimi i ndërmjetësuesve.”³⁴

Dhe thotë i Lartësuari:

﴿مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾

“Për zullumqarët nuk ka asnjë mik të afërt dhe as ndërmjetësues të pranueshëm.”³⁵

Ky pra është ndërmjetësimi i pavlerë, sepse ata e kërkuan atë nga të tjerë në

---

³⁴ El-Muddeththir, 48.

³⁵ Gafir, 18.

vend të Allahut, dhe morën shirkun si mjet për të arritur tek ai, prandaj ai (ndërmjetësim) u bë i pavlerë.

Pastaj ai përmendi në **Rregullin e Tretë** se Pejgamberi – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – erdhi tek njerëz që ndryshonin në adhurimin e tyre nga njëri-tjetri, kishte grupe dhe lloje. Mes tyre kishte të atillë që adhuronin pejgamberët, mes tyre kishte të atillë që adhuronin melaiket, mes tyre kishte të atillë që adhuronin njerëzit e devotshëm, mes tyre kishte të atillë që adhuronin xhinët, mes tyre kishte të atillë që adhuronin pemët dhe gurët, mes tyre kishte të atillë që adhuronin diellin dhe hënën, pra grupe të ndryshme. Që të gjithë i luftoi Pejgamberi – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – dhe i luftuan Sahabët, dhe nuk bënë dallim midis tyre. Dhe ai

përmendi ajetet që e vërtetojnë këtë, siç
është Fjala e Allahut – *Xhel-le ue ‘Alaa* –:

﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ

أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾

**“Ai nuk ju urdhëron që melaiket dhe
pejgamberët t’i merrni për zota (të
adhuruar). Vallë, si mund t’ju
urdhërojë kufirin (mosbesimin), pasi i
jeni nënshtruar Allahut?!”³⁶**

Pra, Ai e bëri adhurimin e melaikeve
dhe pejgamberëve kufër.

Dhe Ai ka përmendur në ngjarjen e
Isait dhe Kristianëve:

---

³⁶ Aali-Imran, 80.

﴿مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ آعْبُدُوا اللَّهَ
 رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ
 فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ أَنتَ الْرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنْتَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾

“Unë nuk u kam thënë asgjë tjetër,
 përveç asaj që më ke urdhëruar Ti:
 “Adhuroni Allahun, Zotin tim dhe
 Zotin tuaj.” Kam qenë dëshmitar, për
 sa kohë që kam jetuar midis tyre dhe,
 qëkurse më more mua, vetëm Ti ishe
 Mbikëqyrësi i tyre. Ti je Dëshmitar për
 ç’do gjë.”³⁷

Dhe ka thënë për pemët, gurët dhe
 njerëzit e devotshëm, po ashtu:

---

³⁷ El-Ma`ideh, 117.

﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ﴾ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ

الْأُخْرَىٰ

“A nuk po e shikoni ju Latin, ‘Uza-n dhe tjetrin, Menatin, që është i treti (të cilët ju po i adhuron)?”³⁸

Lati ishte një burrë i devotshëm, Menati ishte një gur, kurse ‘Uza ishte një pemë.

Qëllimi është se mushrikët ndryshonin nga njëri-tjetri në adhurimet që i bënin për të tjerët në vend të Allahut; prej tyre kishte që adhuronin diellin dhe hënën, disa të tjerë adhuronin yjet, disa të tjerë adhuronin xhinët dhe gjëra të tjera.

---

³⁸ En-Nexhm, 19-20.

Dhe ata i luftoi i Dërguari – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* – dhe i luftuan Sahabët, dhe nuk bënë dallim midis tyre.

Pra, shirku është një, edhe nëqoftëse ndryshojnë të adhuruarit.

Kështu që, kush adhuron diellin apo hënën apo melaiket apo pejgamberët apo të devotshmit apo yjet apo gjëra të tjera, të gjithë janë mushrikë, qoftë i adhuruari i devotshëm apo send apo pejgamber apo melek (ëngjell) apo ndonjë gjë tjetër. Thotë Allahu – *Xhel-le ue 'Alaa* –:

﴿وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾

“Dhe ata nuk u urdhëruan vetëm se që ta adhurojnë Allahun duke qenë të

**sinqertë dhe duke e bërë adhurimin
vetëm për Të.**³⁹

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ﴾

**“Dhe ka urdhëruar Zoti yt që ti të
mos adhurosh askënd tjetër pos Tij.”**⁴⁰

﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾

**“Adhuroje Allahun me sinqeritet
dhe bëje adhurimin vetëm për Të.”**⁴¹

﴿فَالِهَكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ﴾

**“I Adhuruari juaj është Një i
adhuruar i vetëm.”**⁴²

---

³⁹ El-Bejjineh, 5.

⁴⁰ El-Israa`, 23.

⁴¹ Ez-Zumer, 2.

Andaj, kush i kundërshton këto ajete dhe ato që kanë ardhur me të njëjtin kuptim me to, ka bërë shirk, qoftë nëse ia kushton adhurimin pejgamberëve apo të devotshmëve apo melaikëve apo xhinëve apo yjeve apo diellit apo hënës apo gjërave të tjera, prandaj Allahu – *Xhel-le ue ‘Alaa* – zbriti për ta (ajetin):

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ

الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾

“Andaj luftojini ata, derisa të mos ketë më fitne...” – domethënë shirk – “...dhe të jetë feja e gjithë për Allahun.”⁴³

---

⁴² El-Haxh, 34.

⁴³ El-Enfal, 39.

Pra, shirkut i thuhet edhe fitne, sikurse ka ardhur në Fjalën e të Lartësuarit:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ﴾

“Andaj luftojini ata, derisa të mos ketë më fitne...”

Domethënë: derisa të mos bëhet më shirk ndaj Allahut dhe që të jetë e gjithë feja për Allahun.

Edhe mosmarrëveshja (*el-ikhtilaf*) quhet fitne, edhe gjynahet quhen fitne, mirëpo këtu (tek ky ajet) fitneja është shirku ndaj Allahut, sikurse ka thënë Allahu – *Xhel-le ue ‘Alaa* –:

﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ
قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ﴾

“Të pyesin ty për muajin e shenjtë,
për luftën në të. Thuaju: Luftimi në atë
kohë është gjynah i madh...”

Pastaj Ai tha:

﴿وَصَدُّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ﴾

“...por pengimi i njerëzve prej udhës
së Allahut, mohimi i Tij, pengimi i
njerëzve nga vizita e Xhamisë së
Shenjtë dhe dëbimi i banorëve të saj
nga ajo, janë gjynah më i madh tek
Allahu.”

Pastaj Ai tha:

﴿وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾

“Kurse fitneja është gjynah më i madh se vrasja.”⁴⁴

Domethënë: shirku.

Pra, fitneja është shirku, i cili është më i madh sesa vrasja. Që njeriu të vrasë një person, ky është një krim i madh dhe një e keqe e madhe, mirëpo që ai t'i bëjë shirk Allahut, kjo është akoma më e madhe sesa vrasja, Allahu na dhëntë mirëqënie.

Kjo tregon se detyra e udhëheqësve është që t'i luftojnë ata që adhurojnë të tjerë në vend të Allahut, absolutisht, kushdo qoftë ai që adhurohet.

---

⁴⁴ El-Bekarah, 217.

Nëse i thërrasin tek Allahu dhe i orientojnë, porse ata nuk pranojnë, atëherë bëhet detyrë luftimi i tyre, kur ka fuqi për këtë:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾

“Kijeni frikë Allahun (duke zbatuar urdhërat e Tij) sa të keni mundësi.”⁴⁵

Sikurse ka thënë i Lartësuari:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ

الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾

“Luftojini ata, derisa të mos ketë më fitne dhe të jetë feja e gjithë për Allahun.”⁴⁶

---

⁴⁵ Et-Tegabun, 16.

Dhe thotë Allahu – *Xhel-le ue ‘Alaa* –:

﴿أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ
وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

**“Dilni në luftë, qoftë ajo e lehtë apo
e rëndë, dhe bëni xhihad me pasuritë
dhe vetet tuaja në Rrugën e Allahut.
Kjo është më e mirë për ju, nëse e
dini.”⁴⁷**

Dhe thotë Allahu – *Xhel-le ue ‘Alaa* –:

---

⁴⁶ El-Enfal, 39.

⁴⁷ Et-Teubeh, 41.

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذُكُم عَلَىٰ تَجَرَّةٍ
تُجِيزُكُمْ مِّنْ عَذَابِ ٱلْأَلِيمِ ﴿١٠﴾ تَوَّعِنَا بِٱللَّهِ
وَرَسُولِهِ ۖ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ
وَأَنفُسِكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾

“O ju që besoni, a t’ju tregoj për një tregti, e cila ju shpëton nga Dënimi i Dhembshëm? Të besoni Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe të bëni xhihad në Rrugën e Tij, me pasuritë dhe me vetet tuaja. Kjo është më e mirë për ju, nëse e dini.”⁴⁸

Në lidhje me adhurimin e gurëve dhe pemëve ka ardhur hadithi i Ebij Uakid el-Lejthij – *radij-Allahu ‘anhu* –, kur ata dolën me Pejgamberin – *sal-lAllahu*

---

⁴⁸ Es-Saff, 10-11.

'alejhi ue sel-lem – për në Hunejn. Ata sapo kishin dalë nga kufri dhe ishin të rinj në Islam, dhe kaluan pranë disa njerëzve nga mushrikët, të cilët adhuronin një pemë lotusi (sidr), e madhëronin dhe varnin armët në të dhe thoshin: “Nëse arma varet në të, ajo do të jetë më jetëgjatë dhe më e fortë.” Muslimanët thanë: “Na bëj edhe neve një Dhatu-Enuat, ashtu siç kanë ata Dhatu-Enuat in e tyre.” Atëherë tha Pejgamberi – *sal-lAllahu 'alejhi ue sel-lem* –:

الله أكبر إنها السنن قلتم! و الذي نفسي بيده، كما قال
بنو إسرائيل لموسى:

“Allahu Ekber! Kjo që thatë është nga rrugët (e popujve të mëparshëm)! Pasha Atë në Dorën e të Cilit është shpirti im, thatë ashtu siç i thanë Beni Israilët Musait:

﴿أَجْعَلْ لَّنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ﴾

“Na bëj edhe neve një të adhurar, ashtu siç kanë ata të adhurarit e tyre.”⁴⁹

Pra, ai e konsideroi bërjen e pemës objekt adhurimi, të njëjtë me fjalën që thanë Beni Israilët: *“Na bëj edhe neve një të adhurar, ashtu siç kanë ata të adhurarit e tyre.”*

Nëse do të kishin thënë: “Duam edhe ne një pemë që ta adhurojmë ose ndonjë gur që ta adhurojmë ose ndonjë varr që ta adhurojmë, që të varim armët në të, që t’i lutemi, që të kërkojmë ndihmë nga ai, që të zotohemi në të, atëherë kjo është njësoj si fjala e Beni Israilëve:

---

⁴⁹ El-E’araf, 31.

﴿أَجْعَلْ لَّنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمَّ آلِهَةٌ﴾

“Na bëj edhe neve një të adhurar, ashtu siç kanë ata të adhuruarit e tyre.”⁵⁰

Ky është një rregull madhështor, bashkë me dy rregullat e tjerë përpara tij.

Pastaj ai sqaroi **Rregullin e Katërt**, se shirku i të parëve është më i lehtë se i atyre të mëvonshmëve. Pra, shirku i të mëvonshmëve është më i madh dhe më i shëmtuar.

Të parët e bënë shirkun kur ishin në rehati, ndërsa kur ishin në vështirësi e bënë adhurimin të pastër vetëm për Allahun, kurse këta mushrikët (e mëvonshëm), në shumicën e vendeve e

---

⁵⁰ El-E’araf, 138.

kanë shirkun të përhershëm, në mirësi e në vështirësi, siç janë adhuruesit e Bedeuiut, adhuruesit e Husejnit, adhuruesit e Shejkh ‘Abdul-Kadir Xhejlanit etj.; shirku i tyre është i vazhdueshëm, në rehati e në vështirësi.

Kështu që, është detyrë që të paralajmërohet kundër shirkut që bëjnë mushrikët në rehati e në vështirësi, i fshehtë apo i qartë qoftë.

Prej argumenteve që tregojnë se mushrikët bëjnë shirk kur janë në rehati dhe jo kur janë në vështirësi, është Fjala e të Lartësuarit:

﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِّ﴾

“E kur hipin në anije...”

Domethënë kur hipin në varkën e lundrimit:

﴿دَعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾

“Ata i luten Allahut duke e bërë adhurimin të pastër për Të.”⁵¹

Domethënë: e bënë du'anë të pastër për Allahun, ngaqë kishin frikë se mos mbyten në det ose mos u përmysej anija dhe mbyteshin. Dhe në këto momente ata e bënë adhurimin të pastër për Allahun. Ndërsa, kur Allahu i shpëton dhe i nxjerr në tokë, ata kthehen prapë tek shirku, Allahu na ruajtë. Kurse në ajetin tjetër thotë Allahu – *Xhel-le ue ‘Alaa* –:

---

⁵¹ El-Ankebut, 65.

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ
إِلَّا إِلَٰهَٔ ۖ فَلَمَّا نَجَّكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ﴾

“Kur juve ju godet fatkeqësia në det,
humbin ata që ju i adhuronit në vend të
Atij. Por, pasi Ai ju shpëton në tokë, ju
i ktheni shpinën.”⁵²

﴿وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَّجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ﴾

“Kur ata i mbulon dallga si hijet, i
luten Allahut duke e bërë adhurimin të
pastër për Të.”⁵³

---

⁵² El-Israa`, 67.

⁵³ Lukman, 32.

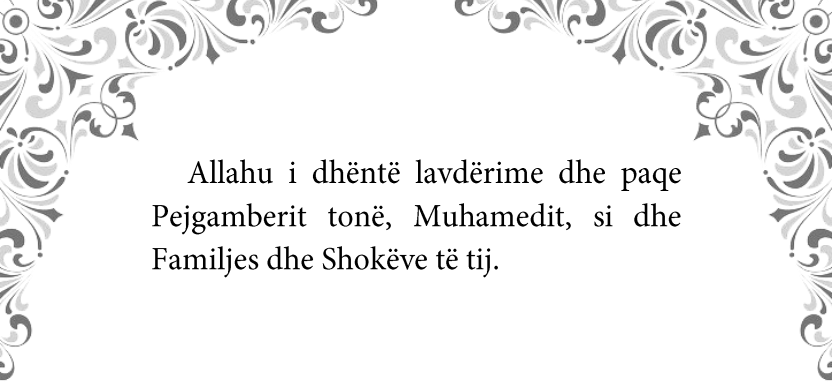
Kështu është gjendja e mushrikëve kur janë në vështirësi: e bëjnë adhurimin të pastër për Allahun dhe e dinë që Ai është Shpëtuesi në vështirësi dhe se Ai është i Adhuruari me hak e askush tjetër. Por kur gjejnë rehatinë e tyre, ata bien në shirk me të adhuruarit dhe idhujt e tyre.

Kurse mushrikët e kohëve tona, sot, e kanë shirkun të vazhdueshëm.

Ata nuk kanë mençuri, adhurojnë të tjerë në vend të Allahut kur janë në rehati dhe kur janë në vështirësi.

Ata s'bëjnë dallim për shkak të intelekteve të dobëta dhe ngaqë i ka pushtuar injoranca.

Lusim Allahun që të na japë shëndet e mirëqënie. Allahu u dhëntë sukses të gjithëve.

Allahu i dhëntë lavdërimi dhe paqe
Pejgamberit tonë, Muhamedit, si dhe
Familjes dhe Shokëve të tij.

2 Dhul-Hixheh 1436 Hixhrij /16 Shtator 2015
Miladij

Përktheu: Alban Malaj
'Auali, Mekkeh

Përmbajtja:

Parathënie.....	4
Tre shenjat e lumturisë.....	6
“ <i>el-Hanifijeh</i> ” është feja e Ibrahimit.....	12
Rregulli i parë.....	18
Rregulli i dytë.....	25
Rregulli i tretë	40
Rregulli i katërt.....	49